

Nakorsaatit pissassaatit atorneqartartut ilaasa inerteqqutaanerat pillugu Inatsisartut peqqussutissaattut siunnersuummut nassuiaatit

Nassuiaatit nalinginnaasut

1. Peqqussutissatut siunnersuutip tunuliaqutaa

Timersornerup silarsuaani nukitsorsaatinik pissassaatinik atuneq pillugu apeqqut ukiuni kingullerni Danmarkimi nunallu tamat akornanni annertusiartortumik sammineqalerpoq.

Nakorsaatinik pissassaatinik atuinermi ajornartorsiut siullermik timersortartut pitsaanerpaartaasa akornanni atugaasutut paasineqaqqaartoq timersortartut ilaannut allanut siaruarsimavoq. Timersornermik aallutaqarnerup iluinnaani ullumikkut nakorsaatinik pissassaatinik atuneq kisimi ajornartorsiutaanngilaq, timimilli atuinermut allamut atatillugu aamma taamatut pisoqartarluni.

Nakorsaatinik pissassaatinik atuneq timersornermik aallutaqarnerup tunngavippiaanun akkerliuvoq peqataasut assigiimmik atugaqarlutik unamminissaannik aamma pissusissamisoortumik pinsinnaasamik pitsaanerulersillugillu pigiinnarnissaannut nassatalik. Nakorsaatinik pissassaatinik atuinnginnissamut tunngavilersuut ileqqorissaarnissamut tunngassuteqarpoq. Unamminermi akissarsiassat annertusiartornerisa malitsigisaanik nakorsaatinik pissassaatinik atuinissamut kajumissaarisarneq annertusiartorpoq.

Aamma timersortartup peqqissusaa eqqarsaatigalugu nakorsaatinik pissassaatinik atuinerup inerteqqutiginnissaa pingaaruteqarpoq. Nakorsaatit pissassaatit atorneqarpata nakorsaatit pineqartut atornissaannut nakorsat tungaanniit nalinginnaasumik katsorsaanissamut tunngaveqanngillat. Aammattaaq nakorsaatit pissassaatit atorneqartut katsorsaanermut atorneqartussatut siunnersuutigineqartut sinnerujussuarlugit annertussusilerlugit atorneqartarnerat nalinginnaavoq. Taamaattumik nakorsaatinik pissassateqarnissaq siunertaralugu atuneq timersortartunut pisariaqanngitsumik peqqissutsimut aarlerinaatilimmik annertuumik sunniuteqarsinnaavoq.

Kalaallit Nunaanni Politimesteri ukiup aallartinnerani Peqqinnissamut Pisortaqarfimmu kajumissaaruteqarpoq isumaliutigeqqullugu pissassaatit atorneqartut ilaasa eqqussorneqartarnerat inatsisiliornikkut inerteqqutaatilerneqarnissaa, tassami ikiaroorartunik anngiortumik eqqussuinerup politiit siunnerfeqartumik akiorniarnerni nassiussanik anaboliske steroideriniq imaqartunik arsaarinnissuteqartarmata. Pissassaatinik eqqussuinerup aamma atuinerup annertusiartortumik ajornartorsiutaaleriartornissaa ilimagineqarpoq.

Tamanna tunngavigalugu kissaatiginarpoq assigiinngitsutigut nakorsaatinik pissassaateqartarnerit assigiinngitsumillu attumassuteqartuni siaruarnissaat akerlilerniarlugu suliniuteqarnissaq.

Kalaallit Nunaata nunat tamat akornanni timersoqatigiinnermut peqataanerusaleriartornera nunatsinnut atuuttunik malittarisassaliornissaanik pisariaqartitsineq annertusiartorpoq.

2. Peqqussutissatut siunnersuutip imarisaat atuuffissaalu

Nakorsaatinik nakkutilliineq, nakorsaatinik atuneq kiisalu anabole steroidet, testosteronit, hormonit alliertortitsissutit aamma erythropoietin (EPO) atornerisa kingunerisaannik peqqinnissakkut navianartorsiortitsisinaanerat pillugu pisortat oqartussaasut pisussaaffiisa naammassineqarnissaannut malittarisassaliornissaannut pisariallit kisiisa peqqussutissatut siunnersuummut ilaatinneqarnissaat aallaaviuvoq.

Tamatuma saniatigut nakorsaatinik hormoninik alliertortitsisunik, testosteroninik imaluunniit erythropoietininik akoqanngitsunik pilersitsiortorneraq imaluunniit timimit peersitsisut peqqussummi pineqarput.

Anabole steroider nakorsaaavaq assigiinngitsunik akoorinikkut pilersitaq angutit suaassusaannit hormonit testosteronit sunniuttartoq. Nakorsaatit anabole steroidet assigiinngitsunik akoorinikkut pilersinneqartarneranut siunertaavoq anabolip sunniutaasa anguneqarnissaat tamannalu peqatigalugu androgenip sunniutaasa, tassa imaappoq angutit suaassusiisa ilisarnaataasa pingaanginnerit ineriartortitsinissaat pinngitsoortinniarlugu imaluunniit annikillisinniarlugu.

Anabole steroider katsorsaanerme immikkorluinnaq sunniuttarpoq nakorsaatitullu atorneraqarnera killeqarluinnarluni.

Testosteroni eqqarsaatigalugu taanna tunngavimmigut anabole steroidetulli sunniuttarpoq. Testosteroni nakorsaatit atorneqartarpoq testosteroniliorneq assigiinngitsutigut annikillisimatillugu.

Veksthormoni, hormoni alliertortitsisoq, taamatuttaaq hormoniuvoq pissusissamisoortumik timimi akuusoq. Anabole steroidet testosteronitullu ipiutaasartat sananeqaataannut sunniuttarpoq. Veksthormoni pingaartumik meeqqanut inuusuttuaqqanullu alliertunngitsunut nakorsaatit atorneqartarpoq.

Erythropoietin (EPO) nakorsaaavaq genteknologi atorlugu pilersitaq pingaartumik napparsimasunut tartui suliumajunnaarsimasunut imaluunniit annertuumik tartuluutilinnut aakillioortunut katsorsaateqartarpoq. Napparsimasut aakilliornerat EPO-mik pissusissamisoortinneqaaqqissinnaasarpog, taamaasiornikkut inuunerissaanerulersinneqarsinnaallutik. Cancerkemoterapeerluni aakillioortunut assigiinngitsut ilaannut atatillugu aap akuisa appalaartut ikilisimanerint, aakkut nappaatinut ilaannut qaqutigoortunut, naalungiarsunnut inunngujaarsimallutik aakillioortunut katsorsaateqartarpoq.

Timersuutini qasusuissermik pisariaqartitsiffiusuni (cykelerluni sukkanniunnermi, ujakkaarnermi, nalunnermi aamma isorartuumut arpannermi) puanninngaanniit aammut silaannarmik pisariaqartitsineq silaannaallu nukinnut assoroortunut ingerlaqqinnissaa angusaqarnissamut annertuumik pingaaruteqarpoq. Qasujaassuseqarluarnissamik pisariaqartitsinermi puaat uummatillu aavisa ingerlaarnerat inuup timersornikkut angusaqarluarnissaanut tunngaviuvoq, tamanna sungiusarnerinnakkut anguneqarsinnaavoq. Silaannarmik timimut assartuinerup annertussusaa aamma tigooraalluarsinnaaneq aammi aalajangerneqartarpoq ataatsimut isigalugu aap akuisa aappalaartut amerlassusaannik, taakkua molekyle hemoglobinit silaannarmik tigooraasut imarisaat pissutigalugu. Ilaatigut aap akuisa aappalaartut amerlassusaat qatsissumi sungiusarnerikkut amerlisinneqarsinnaapput. Tamanna piffisarujussuarmik atuiffiusarpoq. Periutsit allat tassaapput inissianik isersimaartarfinnillu qatsissumi silaannaap naqitsinerata appasinnerusup assinganik silaannalersuutitalinnik sananeq.

Aak aqutigalugu pissassarneq, imatut paasillugu timersortup unammnngitsiarnermini nammineq aammunik imaluunniit aaversittartup aavanik aalersortarnera qularnanngitsumik atorneerutereerpoq. EPO aak aqutigalugu pissassartarneq periusissarsiullaqqissuseqarnermik isumaqarfigineqarpoq. EPO kapuutitut tunniunneqartarpoq, taamaasiornikkut aap akui aappalaartut amerlisinneqartarput. EPO atorlugu pissassarsimasut nakorsaatit atorlugit pissassarsimasunik nakkutilliinermi paasineqarsinnaannginnera timersortumut annertuumik iluaqutaavoq.

EPO-mik atonerluinerup aarlerinaataa tassaavoq oqaatigilluaannarlugu aak issutsittarmat unamminerup nalaani imermik amigaateqalernermik pissuteqartumik aammik suli issunerulersitsisinnaasoq. Kingunerlunnerpaaguni timip pisataani assigiinngitsuni taqqatigut milittoortitsisinnaasoq. Uummammi, qaratsami puannilu taqqatigut milittoorneq toqumik kinguneqarsinnaavoq.

Tamatuma inatsisiliunneqarnerata nassatarissavaa nakorsaatit pissassarnermut atorneqartartut pineqartut pissarsiarineqarsinnaanerisa killilersornissaat, nakorsaatinik taakkuninnga atuinissamik, eqqaassanngikkaanni katsorsaatit imaluunniit ilisimatusaatit atorneqarsinnaaneri, aamma nakorsaatinik assigiinngitsunik atuinermut pingaartumillu pigisaqarnissamut inerteqqutinik imalinnik tamanna malittarisassaliornikkut anguneqartariaqarpoq.

Oqaaseq doping - nakorsaatinik pissassaateqarneq peqqussutissatut siunnersuummi erseqqissumik nassuiarneqanngilaq. Danmarks Idræt Forbunds Dopingudvalgi erseqqissaalluni nakorsaatit pissassaateqartut atorneqartartut ima nassuiarsimavaa "nakorsaatitornikkut allatulluunniit periuseqarluni pissusissamisuumngitsumik timersortup unammisinnaassusiata annertusarneqarnera." Oqaatsip doping - nakorsaatit pissassaateqartut atorneqarnera nalinginnaangaarmat erseqqinnerusumik nassuiarnissaa pisariaqanngilaq. Peqqussummi oqaasertaritinneqartuni erseqqissumik nassuiaaserneqarsimanersoq aamma peqqussutip imarisaanut pingaaruteqanngilaq siunnersuummi pineqartunik nakorsaatinik atuneq pillugu pineqaatissiinermi pinerluutigisap suuneranik

nassuiaammi oqaaseq doping - nakorsaatit pissassaatit atorneqartartut atorneqanngimmat.

3. Peqqussutissatut siunnersuutip pisortanut oqartussaasunut aamma soqutigisaqatigiinnut il.il. tusarniaassutigineqarnera.

Peqqussummik siunnersuut ukununga tusarniaassutigineqarluni nassiunneqarpoq: Inatsisartut Peqqinnissamut Ataatsimiitiliaat, Naalakkersuisut Allattoqarfiat, Inatsisileriffik, Isumaginninnermut Suliffeqarnermullu Pisortaqarfik, Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Pisortaqarfik, Aningaasaqarnermut Pisortaqarfik, Aqutsinermut Pisortaqarfik, Inuussutissarsiornermut Pisortaqarfik, Timersorneq pillugu Siunnersuisoqatigiit - KIIP, Team Grønland, Kalaallit Nunaanni Timersoqatigiit Kattuffiat, Peqqinnissaqarfimmik Nakkutilliisoqarfik, napparsimmavinnut tamanut, peqqissaavinnut tamanut, Nuummi Nakorsiartarfik, Pituffimmi Nunaqqatigiit Siunnersuisoqatigiivi, illoqarfinni tamani ataatsimiititaliat assigiinngitsunik sulialinnik ilaasortallit, KANUKOKA, illoqarfinni tamani Pinaveersaartitsinermik siunnersortit, Peqqissaanermik Ilinniartarfik, Nakorsat peqatigiiffiat, Kigutigilerisut peqatigiiffiat, Naalagaaffiup nunatsinni sinnisua, Sundhedsministeriet, Justitsministeriet, Kalaallit Nunaanni Politimeteri, Sundhedsstyrelsen, Peqqissaasut Kattuffiat kiisalu Danmarkimi Legemiddelstyrelsen.

4. Peqqussutissatut siunnersuutip aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassai

Peqqussutissatut siunnersuut pisortat aningaasartuuteqarnerulernerannik nassataqassanngilaq taamatuttaarlu allaffissornikkut ingerlatsinermik annertunerusumik kinguneqartussaani.

Peqqussutissatut siunnersuummi aalajangersakkanut ataasiakkaanut nassuiaatit

§ 1-mut

Peqqussutissatut siunnersuut iluseqartinneqarpoq inatsimmi danskit aalajangersagaannut assingusumik, tak. nakorsaatit pissassaatit atorneqartartut ilaasa inerteqqutaanerat pillugu inatsit nr. 916, 8. december 1993-imeersoq taassumalu malitsigisaanik inatsit nr. 232, 21. april 1999-imeersoq.

Nakorsaatit pissassaatit atorneqartut assigiinngitsut peqqussutissatut siunnersuummi pineqartut aalajangersakkami aalajangersakkani taagorneqassapput.

§ 2-mut

Nakorsaatit pissassaatit atorneqartartut sorliit peqqussummi pineqassanersut pillugit Naalakkersuisut aalajangersagaliornissaannut piginnaatinneqarneranut siunertaavoq pissassaatit pillugit peqqussutip "siunissaq isigalugu

qularnaarneqarnissaa" taamaasilluni siunissami nakorsaatiniq nutaanik pissassarnermut atornerlunneqarsinnaasunik saqqummertoqaraangat peqqussummik allannguinnissaq pisariaqarani.

§ 3-mut

Nakorsaatit pineqartut pissassaatiq atornerqartartut nakorsaatit ilisimatusarnermilluunniit siunertaqarluni atornissaat eqqarsaatiginngikkaanni killilersornissaat aalajangersaanikkut anguniarneqarpoq. Taamaattumik inuinaat nakorsaatiniq eqqussinissaannut tunniussuinissaannut tuniniaanissaannullu, kiisalu erseqqissumik oqaatigineqartunut siunertanut atugassaannngitsunik nakorsaatiniq inuinaat pigisaqarnissaa inerteqquteqarnissaq ilaavoq pingaarutilik.

Inatsitigut malittarisassat erseqqinnerunissaat siunertarlugu, nappaammik pinaveersaartitsissutit imaluunniit katsorsaatit nakorsaatiniq inuinaat atuinerat nakorsanit innersuussutaanissaat imm. 2-mi erseqqissumik aalajangersarneqassasoq siunnersuutigineqarpoq.

Inuinaat nakorsaatiniq pissassaatiq atornerqartartunik atuinerat kisiat aalajangersakkami pineqanngilaq. Inuussutissarsiutit nakorsaatiniq pissassaatiq sulinermi atortoqarneq inerteqqutaanngilaq nappaammik pinaveersaartitsissutit imaluunniit katsorsaatit imaluunniit ilisimatusarneq siunertarlugu nakorsaatit atornerqarpata.

Ilisimatusarneq siunertarlugu atuneq nunatsinni ilisimatusarluni misissuineq, Nunatsinni Ilisimatusarluni Misissuinerit pillugit Ataatsimiititaliarsuarmit aqunneqartoq pillugu malittarisassat atuuttut naapertorlugit atuinerat paasineqassaaq. Tamatuma saniatigut oqaatsit misissuineq, misileraanerit il.il. ilisimasassat nutaat imaluunniit ilisimariikkat uppersiniallugit kiisalu nakorsaatiniq pissassaatiq atornerqartartunik akiuniarneq pillugu angusaqarnissaq siunertarlugu suliaqarnermi atornerqartut ilaatinneqanngillat.

Immikkut akuersissuteqartarneq pillugu aalajangersakkami imm. 3 ilanngunneqarpoq inatsit allat naapertorlugit inerteqqutaanngitsumik nakorsaatiniq tuniniaasinnaanerpissutissaqarani inerteqqutiginnissata pinngitsoortinnissaa siunertarlugu.

§ 4-mut

Eqqartuussinikkut akiliisussanngortitaanermik aamma arsaarinnissuteqarluni pineqaatissiisoqartarnissaa siunnersuutigineqarpoq.

§ 5-imut

Inatsisartut peqqussutaata ullormi 1. juli 2001-mi atuutlernissaa siunnersuutigineqarpoq.